

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2009

V. volební období

913

Vládní návrh

na vydání

zákona

o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

N á v r h

ZÁKON

ze dne

o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

(1) Celkové příjmy státního rozpočtu České republiky na rok 2010 (dále jen „státní rozpočet“) se stanoví částkou 1 022 219 350 000 Kč. Celkové výdaje státního rozpočtu se stanoví částkou 1 184 919 350 000 Kč. Schodek státního rozpočtu činí 162 700 000 000 Kč. Schodek státního rozpočtu bude vypořádán těmito financujícími položkami:

- a) zvýšením stavu státních dluhopisů do výše 153 232 954 000 Kč,
- b) zvýšením stavu přijatých dlouhodobých úvěrů do výše 12 671 411 000 Kč,
- c) změnou stavu na účtech státních finančních aktiv, a to zvýšením o 3 204 365 000 Kč.

(2) Úhrnná bilance příjmů a výdajů státního rozpočtu je obsažena v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(3) Celkový přehled příjmů státního rozpočtu podle kapitol je uveden v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

(4) Celkový přehled výdajů státního rozpočtu podle kapitol je uveden v příloze č. 3 k tomuto zákonu.

(5) Ukazatele státního rozpočtu podle kapitol jsou uvedeny v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

(6) Ve státním rozpočtu jsou obsaženy finanční vztahy k rozpočtu Evropské unie, a to očekávané příjmy z rozpočtu Evropské unie v celkové výši 95 095 486 000 Kč a odvody do rozpočtu Evropské unie v celkové výši 34 940 000 000 Kč. Tyto ukazatele jsou uvedeny v příloze č. 2 a v příloze č. 4 k tomuto zákonu.

(7) Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů, s výjimkou hlavního města Prahy, a to příspěvky v celkové výši 1 176 186 000 Kč, jsou obsaženy v příloze č. 5 k tomuto zákonu.

(8) Finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům obcí, s výjimkou hlavního města Prahy, v úhrnech po jednotlivých krajích, a to dotace a příspěvky v celkové výši 10 793 749 000 Kč, jsou obsaženy v příloze č. 6 k tomuto zákonu.

(9) Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hlavního města Prahy, a to příspěvky v celkové výši 1 129 803 000 Kč, je obsažen v příloze č. 7 k tomuto zákonu.

(10) Postup pro stanovení výše příspěvku na výkon státní správy jednotlivým obcím a hlavnímu městu Praze je uveden v příloze č. 8 k tomuto zákonu.

(11) Pojistná kapacita Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s. se stanoví ve výši 150 000 000 000 Kč a výše dotace ze státního rozpočtu pro doplnění pojistných fondů Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a. s. se stanoví ve výši 1 000 000 000 Kč.

§ 2

(1) Ministr financí se zmocňuje zajistit, aby prostředky státních rozpočtů na roky 2002 až 2009, které byly poskytnuty krajům a prostřednictvím krajů obcím na řešení povodňových škod vzniklých v roce 2002 nebo vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření a nebyly vyčerpány do 31. prosince 2009, byly těmito kraji a obcemi použity v roce 2010 ke stejným účelům, na které byly vyčleněny v letech 2002 až 2009.

(2) Ministr financí se zmocňuje zvýšit ukazatele „Výdaje celkem“, „Transfery na programy vyvolané zánikem věčných břemen na restituovaném majetku“ a „Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření“, rozpočtované v kapitole Operace státních finančních aktiv, o prostředky, které nebyly v roce 2009 vyčerpány z prostředků určených na stejné účely. O toto zvýšení se zvyšují i celkové rozpočtované výdaje státního rozpočtu, mění se saldo státního rozpočtu a financující položka „Změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ uvedená v § 1 odst. 1 písm. c).

(3) Ministr financí se zmocňuje překročit ukazatele „Výdaje celkem“ a „Transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně“ rozpočtované v kapitole Všeobecná pokladní správa v návaznosti na zvýšení příjmů kapitoly Operace státních finančních aktiv o částku vyčíslenou a převáděnou za rok 2009 do státních finančních aktiv podle § 36 odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů. O toto překročení se zvyšují i celkové příjmy a výdaje státního rozpočtu a mění se financující položka „Zvýšení stavu státních dluhopisů“ uvedená v § 1 odst. 1 písm. a) a financující položka „Změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ uvedená v § 1 odst. 1 písm. c).

§ 3

Závazná pravidla poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích v roce 2010 a způsobu kontroly jejich využití jsou uvedena v příloze č. 9 k tomuto zákonu.

§ 4

Závazná pravidla poskytování finančních prostředků v oblasti vod v roce 2010 a způsobu kontroly jejich užití jsou uvedena v příloze č. 10 k tomuto zákonu.

§ 5

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2010.

Důvodová zpráva

k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010

Obecná část

Návrh zákona o státním rozpočtu legislativně zabezpečuje základní dokument finanční a rozpočtové politiky vlády České republiky. Finanční a rozpočtová politika vlády České republiky na rok 2010 je podrobně popsána ve „Zprávě k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010“, která je součástí doprovodného materiálu, číselně je pak doložena i dalšími podkladovými materiály.

Návrh státního rozpočtu na rok 2010 je předkládán jako schodkový v objemu příjmů 1 022 mld. Kč a v objemu výdajů 1 185 mld. Kč.

Příjmy státního rozpočtu jsou tvořeny zejména z daní, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a nedaňovými příjmy včetně kapitálových. Součástí daňových příjmů je 25 % výnosu cel, který podle práva Evropských společenství zůstává ponechán členským státům na úhradu nákladů spojených s jejich výběrem. Součástí příjmů státního rozpočtu jsou dále peněžní prostředky poskytnuté z rozpočtu Evropské unie na realizaci politik Evropské unie, tj. zejména prostředky ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského záručního fondu, Evropského rybářského fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Dále příjmem státního rozpočtu jsou prostředky z finančních mechanismů EHP/Norsko a Programu švýcarsko-české spolupráce svěřené České republice na základě mezinárodních smluv.

Výdaji státního rozpočtu jsou zejména výdaje organizačních složek státu včetně příspěvků příspěvkovým organizacím, které zabezpečují funkce státu, dotace a příspěvky krajům a obcím, státním fondům, dotace podnikatelským subjektům, nestátním neziskovým organizacím a výdaje související s dluhovou službou. Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i odvody peněžních prostředků vlastních zdrojů Evropských společenství, prostředky na zajištění předfinancování u výdajů, které jsou spolufinancovány ze zdrojů Evropské unie nebo finančních mechanismů EHP/Norsko, popř. z programu švýcarsko-české spolupráce a podíly státního rozpočtu na financování těchto výdajů.

Z hlediska práva Evropských společenství je legislativní úprava této oblasti v pravomoci členských států, hospodářské politiky jsou v rámci Evropské unie koordinované.

Nicméně Česká republika na sebe členstvím v Evropské unii vzala některé závazky, které je třeba mít při tvorbě a schvalování státního rozpočtu na paměti. Jedním z těchto závazků je povinnost členských států vyvarovat se nadměrných schodků veřejných financí, která vyplývá ze Smlouvy o založení evropských společenství. Česká republika byla v proceduře při nadměrném schodku od svého vstupu do Evropské unie v květnu 2004 do června 2008. Vzhledem k aktuálnímu ekonomickému vývoji je však evidentní, že Česká republika tuto referenční hranici opět překročí (již v pravidelných dubnových fiskálních notifikacích Česká republika oznámila vyšší deficit). Současná situace je relativně ojedinělá tím, že Evropská unie se potýká s největším hospodářským poklesem od druhé světové války, v jehož důsledku většina členských států (celkem 21) aktuálně porušuje toto fiskální pravidlo. Nicméně na podzim může Česká republika očekávat formální zahájení procedury při nadměrném schodku v rámci Rady ECOFIN, která vydá doporučení ohledně termínu odstranění nadměrného deficitu veřejných financí. Dalším krokem je pak povinnost reportovat po šesti měsících o opatřeních, která vláda k nápravě situace podnikla. Tento státní rozpočet a střednědobý výhled tak představuje ideální příležitost tyto kroky naplánovat, zahájit a legislativně ukotvit. Dalšími hospodářskými závazky, které na sebe vstupem do Evropské unie vzala je respektování svého střednědobého rozpočtového cíle a vstup do eurozóny. Česká republika je povinna co nejdříve, nejpozději však do roku 2012, dosáhnout strukturálního salda sektoru vlády na úrovni tzv. střednědobého rozpočtového cíle, který si na základě Paktu stability a růstu stanovila na dolní hranici povoleného intervalu, tj. ve výši -1 % HDP . Pro vstup do eurozóny je nutné splnit maastrichtská kritéria. Jedním z nich je také úroveň deficitu veřejných financí. Členský stát se nesmí v době vstupu do eurozóny nacházet v proceduře při nadměrném schodku.

Návrh zákona je v souladu s vyhlášenými mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky a je rovněž v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Dopady na státní rozpočet se neuvádějí, což vyplývá z charakteru zákona. Při aplikaci Obecných zásad pro ohodnocení dopadů regulace (RIA) podléhá tento zákon zvláštnímu režimu podle výjimky uvedené v čl. 3 těchto zásad.

Zvláštní část

K § 1:

Státní rozpočet se navrhuje se schodkem ve výši 163 mld. Kč. V navrhovaném ustanovení jsou obsaženy základní údaje o příjmech a výdajích státního rozpočtu a jeho finančních vztazích k rozpočtu Evropské unie, rozpočtům krajů, obcí a hl. m. Prahy.

Součástí finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu Evropské unie jsou jím přijímané peněžní prostředky z rozpočtu Evropské unie a odvody peněžních prostředků vlastních zdrojů Evropských společenství.

Výdaje na programové financování jsou i v roce 2010 stanoveny jako průřezový ukazatel v příloze č. 4, a to jedním číslem pro kapitolu.

Součástí návrhu zákona o státním rozpočtu na rok 2010 jsou finanční vztahy státního rozpočtu k rozpočtům krajů, obcí a hl. m. Prahy.

Obsahem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů je příspěvek na výkon státní správy. Ve finančních vztazích státního rozpočtu k rozpočtům obcí jsou obsaženy příspěvek na školství, dotace na vybraná zdravotnická zařízení, příspěvek na výkon státní správy, dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím. Finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy obsahuje příspěvek na školství a příspěvek na výkon státní správy.

Na základě ustanovení § 4 odst. 5 zákona č. 58/1995 Sb. je pro Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. stanovena výše pojistné kapacity a výše dotace do pojistných fondů. V letech 2009 a 2010 dochází k prudkému nárůstu poptávky exportérů po pojištění exportních úvěrů, a to na více než dvojnásobek předchozích ročních objemů (60-70 mld. Kč v roce 2009 a 80-100 mld. Kč v roce 2010). Vzhledem k tomu, že takovýto nárůst poptávky převyšuje kapacitní možnosti pojišťovny EGAP (vyplývající z výše pojistných fondů), je navýšení pojistných fondů EGAP touto dotací ve výši 1 mld. Kč nezbytným prvním krokem, směřujícím k zajištění potřebné kapacity pro pokrytí rostoucí poptávky českých výrobců po pojištění exportních úvěrů na realizaci významných exportních zakázek.

K § 2:

K odstavci 1:

Předmětné ustanovení se navrhuje pro případy, kdy se následky povodní roku 2002 a 2006 nestihnou napravit do konce roku 2009. Jedná se o zůstatky nevyčerpaných mimořádných účelových finančních prostředků, které byly poskytnuty krajům a obcím dle rozhodnutí vlády České republiky na řešení povodňových škod vzniklých v roce 2002 a 2006. Ministr financí se zmocňuje zajistit, aby kraje a obce, pokud mají tyto prostředky na svých bankovních účtech, si je ponechaly a použily je v roce 2010 k účelům, na které byly určeny.

K odstavci 2:

V roce 2009 se očekává nedočerpání účelových prostředků vyčleněných zvláštními zákony na vyjmenovaný účel. V zájmu zajištění plynulého financování se navrhuje, aby mohly být o prostředky nespotřebované v roce 2009 zvýšeny závazné ukazatele kapitoly Operace státních finančních aktiv.

K odstavci 3:

Tento převod je uložen v § 36 odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech. Vyčíslené prostředky, resp. výše kladného salda důchodového pojištění, budou jako výdaj kapitoly Všeobecná pokladní správa rozpočtově zařazené na položku rozpočtové skladby 5318-neinvestiční transfery prostředků do státních finančních aktiv a bankovním převodem po projednání státního závěrečného účtu za předchozí rok Poslaneckou sněmovnou poukázány ve prospěch příjmového účtu kapitoly Operace státních finančních aktiv jako „Ostatní příjmy kapitoly Operace státních finančních aktiv“ rozpočtově zařazené na podseskupení položek rozpočtové skladby 411-neinvestiční přijaté dotace od veřejných rozpočtů ústřední úrovně. Navazující financující operací (spočívající v převodu prostředků z financujícího účtu kapitoly Operace státních finančních aktiv nazvaného „Financování ze státních finančních aktiv“ ve prospěch „Zvláštního účtu důchodového pojištění“) budou tyto prostředky převedeny do státních finančních aktiv.

K § 3:

Součástí zákona o státním rozpočtu je příloha „Závazná pravidla poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích v roce 2010 a způsobu kontroly jejich využití“. Důvodem pro to je ustanovení § 46 odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), které stanoví, že „Vláda připraví každoročně

závazná pravidla poskytování finančních příspěvků a způsobu kontroly jejich využití, která jsou přílohou státního rozpočtu.“.

K § 4:

Součástí zákona o státním rozpočtu je příloha „Závazná pravidla poskytování finančních prostředků v oblasti vod v roce 2010 a způsobu kontroly jejich užití.“ Důvodem pro to je ustanovení § 102 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), které stanoví, že „Vláda připraví každoročně závazná pravidla poskytování finančních prostředků a způsobu kontroly jejich užití, která jsou přílohou státního rozpočtu.“.

V Praze dne 29. září 2009

předseda vlády

Ing. Jan Fischer, CSc., v. r.

ministr financí

Ing. Eduard Janota, v. r.